

Vergaderjaar 2017–2018

34 960 IIB

Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET VOORSTEL	2
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1.	Leeswijzer	3
2.	De beleidsartikelen	4
	Artikel 1. Raad van State	4
	Artikel 2. Algemene Rekenkamer	5
	Artikel 3. De Nationale ombudsman	5
	Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden	6
	Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	6
	Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	7
	Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint-Maarten	7
	Artikel 9. Kiesraad	7
3.	De niet-beleidsartikelen	8
	Artikel 10. Nominaal en onvoorzien	8

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET VOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1 derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten van de Gouverneurs.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De eerste suppletoire begroting geeft een geactualiseerd beeld van de uitvoering van de begroting 2018 inclusief de meerjarige doorwerking. De stand van de eerste suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de vastgestelde begroting 2018 opgebouwd.

Bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid worden per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht groter dan of gelijk aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel, te weten:

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) In € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Raad van State	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Algemene Rekenkamer	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. De Nationale ombudsman	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Kanselarij der Nederlandse Orden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Kabinet Gouverneur Aruba	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Kabinet Gouverneur Curaçao	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
8. Kabinet Gouverneur St. Maarten	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Kiesraad	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
10. Nominaal en onvoorzien	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

Daarnaast worden ook enkele mutaties toegelicht vanuit het oogpunt van transparantie dan wel andere overwegingen.

2. De beleidsartikelen

Artikel 1. Raad van State

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Art.nr.									
Verplichtingen:	54.934	0	54.934	9.475	64.409	3.448	2.595	2.595	2.595
Uitgaven:	54.934	0	54.934	9.475	64.409	3.448	2.595	2.595	2.595
1.1	Advisering	5.923	0	5.923	96	6.019	0	0	0
1.2	Bestuursrechtspraak	27.525	0	27.525	8.029	35.554	3.448	2.595	2.595
1.4	Raad van State gemeenschappelijke diensten	21.486	0	21.486	1.350	22.836	0	0	0
	Ontvangsten:	1.950	0	1.950	0	1.950	0	0	0

Toelichting

1.2 Bestuursrechtspraak

Programmakosten Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak (KEI)

Voor de financiering van het programma digitaal procederen is € 3,6 mln. van de tweede suppletoire begroting 2017 doorgeschoven naar 2018. Deze gelden worden ingezet ter compensatie van de bij OW 2017 aangekondigde verlaging op de onderdelen bestuursrechtspraak en gemeenschappelijke diensten. Dit ter bekostiging van de investering ten behoeve van het project digitaal procederen. Bij OW 2019 zal het kasritme voor de jaren 2018 t/m 2022 worden bepaald

Beheerskosten Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak (KEI)

Voor de beheerslasten wordt structureel € 0,9 mln. aan de begroting van de Raad van State toegevoegd. Dit zijn middelen voor de beheerskosten van het digitaal procederen en digitaal dossier van de bestuursrechtspraak bij de Raad van State.

Hoger beroep vreemdelingen

De instroomraming in het Hoger Beroep Vreemdelingen is naar boven bijgesteld. Dit leidt tot een verhoging van de uitgavenraming van € 2,2 mln. in 2018 aflopend tot € 1,7 mln. in 2023.

Taken Middelen Analyse

Naar aanleiding van de taken Middelen Analyse zijn voor borging van de uitvoering van de wettelijke taken van de Hoge Colleges van Staat (Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman) in deze kabinetsperiode extra middelen aan de begroting toegevoegd. De Raad van State ontvangt € 0,8 mln. in 2018 en € 0,7 mln. in 2019.

IT-kalender

Bij tweede suppletore begroting 2017 is € 1,2 mln. voor de IT-kalender van de Raad van State doorgeschoven naar 2018. De werkzaamheden om onder meer aan de wettelijke eisen van digitale toegang tot de rechtspraak te kunnen voldoen gebeuren in 2018.

Artikel 2. Algemene Rekenkamer

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

		Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Art.nr	Verplichtingen:	28.541	0	28.541	2.672	31.213	0	0	0	0
	Uitgaven:	28.541	0	28.541	2.672	31.213	0	0	0	0
2.1	Recht- en doelmatig- heidsbevordering	28.541	0	28.541	2.672	31.213	0	0	0	0
	Ontvangsten:	1.217	0	1.217	0	1.217	0	0	0	0

Toelichting

2.1 Recht- en doelmatigheidsbevordering

Taken Middelen Analyse

Naar aanleiding van de taken Middelen Analyse zijn voor borging van de uitvoering van de wettelijke taken van de Hoge Colleges van Staat (Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman) in deze kabinetsperiode extra middelen aan de begroting toegevoegd.

Transitiekosten Algemene Rekenkamer

Voor het doorvoeren van een reorganisatie en modernisering van de Algemene Rekenkamer zijn bij tweede suppletore begroting 2017 middelen (€ 1,2 mln.) doorgeschoven naar 2018. Tevens is incidenteel in 2018 € 1,2 mln. beschikbaar gesteld.

Artikel 3. De Nationale ombudsman

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

		Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Art.nr.	Verplichtingen:	16.311	0	16.311	2.102	18.413	1.900	1.900	1.900	1.900
	Uitgaven:	16.311	0	16.311	2.102	18.413	1.900	1.900	1.900	1.900
3.1	Reguliere klachten	14.138	0	14.138	2.102	16.240	1.900	1.900	1.900	1.900
3.2	Klachten van lagere overheden	2.173	0	2.173	0	2.173	0	0	0	0
	Ontvangsten:	2.189	0	2.189	0	2.189	0	0	0	0

Toelichting

3.1 Reguliere klachten

Taken Middelen Analyse

Naar aanleiding van de taken Middelen Analyse zijn voor borging van de uitvoering van de wettelijke taken van de Hoge Colleges van Staat (Raad van State, Algemene Rekenkamer en Nationale ombudsman) in deze Kabinetsperiode extra middelen aan de begroting toegevoegd. De Nationale ombudsman ontvangt € 1,4 mln. in 2018 en 1,9 mln. structureel vanaf 2019.

Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	
Art.nr.	Verplichtingen:	4.730	0	4.730	447	5.177	0	0	0	0
	Uitgaven:	4.730	0	4.730	447	5.177	0	0	0	0
4.1	Apparaat	3.188	0	3.188	447	3.635	0	0	0	0
4.2	Decoraties	1.537	0	1.537	0	1.537	0	0	0	0
4.3	Riddertoelagen	5	0	5	0	5	0	0	0	0
	Ontvangsten:	29	0	29	0	29	0	0	0	0

Toelichting

4.1 Apparaat

Lint

Bij tweede suppletoire begroting 2017 zijn de middelen voor het vertraagde project Lint (€ 0,4 mln.) doorgeschoven naar 2018.

Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	
Art.nr.	Verplichtingen:	1.814	0	1.814	22	1.836	0	0	0	0
	Uitgaven:	1.814	0	1.814	22	1.836	0	0	0	0
6.1	Apparaat	1.814	0	1.814	22	1.836	0	0	0	0
	Ontvangsten:	60	0	60	0	60	0	0	0	0

Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Art.nr.									
Verplichtingen:	2.758	0	2.758	32	2.790	0	0	0	0
Uitgaven:	2.758	0	2.758	32	2.790	0	0	0	0
7.1 Kabinet Gouverneur Curaçao	2.758	0	2.758	32	2.790	0	0	0	0
Ontvangsten:	200	0	200	0	200	0	0	0	0

Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint-Maarten

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Art.nr.									
Verplichtingen:	1.980	0	1.980	24	2.004	0	0	0	0
Uitgaven:	1.980	0	1.980	24	2.004	0	0	0	0
8.1 Kabinet Gouverneur St. Maarten	1.980	0	1.980	24	2.004	0	0	0	0
Ontvangsten:	50	0	50	0	50	0	0	0	0

Artikel 9. Kiesraad

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2018	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Art.nr.									
Verplichtingen:	2.295	0	2.295	0	2.295	0	0	0	0
Uitgaven:	2.295	0	2.295	0	2.295	0	0	0	0
9.1 Kiesraad	2.295	0	2.295	0	2.295	0	0	0	0
Ontvangsten:	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. De niet-beleidsartikelen

Artikel 10. Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1.000)

Art.nr.		Ontwerp begroting 2018NvW,moties en amende- menten	Mutaties via begroting 2018	Vastge- stelde begroting 2018	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	Verplichtingen:	0	0	0	2.649	2.649	2.610	2.615	2.616	2.617
	Uitgaven:	0	0	0	2.649	2.649	2.610	2.615	2.616	2.617
10.1	Loonbijstelling	0	0	0	2.313	2.313	2.279	2.283	2.284	2.285
10.2	Prijsbijstelling	0	0	0	336	336	331	332	332	332
10.3	Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ontvangsten:	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Loon- en prijsbijstelling

De loon- en prijsbijstelling is op dit centrale artikel toegevoegd. De loon- en prijsbijstelling zal bij de Ontwerpbegroting 2019 worden verdeeld over de artikelen.